

Avoimuusrekisteri – TaV-kuuleminen 7.10.2022

- **Fingo ry kannattaa avoimuusrekisterin perustamista**
  - avoimuusrekisterille asetettujen tavoitteiden kuten avoimuus, tasapuolinen lobbaajien kohtelu sekä kansalaisten luottamuksen ylläpitäminen ja lisääminen insituutioihin edellyttävät velvoittavaa liittymistä rekisteröitymistä
  - tärkeää korostaa avoimuusrekisterin perustamisen taustaa: ei ensisijaisesti valvonta vaan toimivan oikeusvaltion ja demokratian edistäminen (avoimuus, monipuolinen osallistuminen ja eri näkökohtien esille tuomisen mahdollisuus) ja laadukkaan päätöksenteon takaaminen.

- **Kannatamme lain toimeenpanoa koskevaa etenemistapaa** eli liikkeelle suppea soveltamisala edellä.
  - kiitämme usean kansalaistoimijan lausunnon huomioimisesta alkuvuodelta: lakiesityksessä harkinta soveltamisalan laajentamisesta alueelliselle ja paikalliselle tasolle on jätetty arvioitavaksi ja mahdollisesti tehtäväksi vasta jatkovalmistelussa.
  - Rekisterin käyttöönoton jälkeen voidaan arvioida sen soveltamisalan laajentamisen tarkoituksenmukaisuutta saadun kokemuksen pohjalta.

- **Tärkeää arvioida avoimuusrekisterin kansalaisyhteiskuntavaikutuksia** - rekisteriin kuulumisen myötä tulevat velvoitteet on syytä pitää kohtuullisina
  - lakiluonnoksessa ja sen perusteluissa on huomioitu kansalaistoiminnan monimuotoisuus ja sen vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen ja toisaalta satunnaisen vaikuttamisen jättäminen lain soveltamisen ulkopuolelle
  - järjestötoiminnan monimuotoisuus on uhattuna: vapaaehtoisuus hiipuu ja siirrytään kohti ammattimasta järjestötoimintaa. Yhtenä syynä on resurssien riittämättömyys lisääntyvien vaatimusten täyttämässä.
  - **olisiko syytä jättää varaus myös lain vaikutusten arviointiin, kun tarkastellaan sen mahdollista soveltamista alue- ja paikallistasolle (kts. §4.2 sivuilla 17-18)**

- Kannatamme neuvottelukunnan perustamista VTV:n yhteyteen
  - neuvottelukunnan perustaminen on johdonmukainen osoitus suomalaiselle yhteiskunnalle ominaisesta matalahierarkisuudesta.
  - Neuvottelukunta ylläpitää ja jopa lisää eri toimijoiden keskinäistä luottamusta.
  - Vuoropuhelu eettisistä pelisäännöistä, avoimuusrekisterin toimivuudesta ja sen tavoitteen saavuttamisesta tukevat rekisterille annettuja tavoitteita ja sitouttavat niiden tavoittelemiseen.

- **Vaikuttamisen/lobbaamisen määrittely** – millainen toiminta on avoimuusrekisterin ja sen velvoitusten alaista.
- Luonnoslaissa käsitellään asiaa kohdissa §2: ”*Valmistelua ja päätöksentekoa on tässä laissa tarkoitus tulkita laajasti siten, että esimerkiksi varhainen vaikuttaminen, jolloin ei välttämättä ole vielä asetettu virallista hanketta tai työryhmää, kuuluu ilmoitusvelvollisuuden alaan. Tarkoituksena on, että avoimuusrekisteristä on nähtävissä vaikuttamistoimintaan liittyvä pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus*”. ja
  - Kts. sivu 46: ”**Käytännössä toimija joutuu** tulkitsemaan harjoitettua toimintaansa vaikuttamistoiminnan määritelmää ja 4 §:n 1 momentissa soveltamisalan ulkopuolelle rajattavaa toimintaa vasten. Rekisteriviranomainen arvioi vaikuttamistoiminnan luonnetta tapauskohtaisesti niissä tapauksissa, joissa ilmoitusvelvollisuuden toteutuminen on epäselvää”.
  - väljät tulkinnat perusteltavissa, koska yksityiskohtainen kuvaus hämärtää itse lain tarkoitusta avoimuuden ja luottamuksen lisäämiseksi.

Lisätietoa: Timo Lappalainen, johtava asiantuntija, Fingo
email. timo.lappalainen@fingo.fi ; tel. 050 317 6700

Lintulahdenkuja 10 (2. krs) | 00500 Helsinki | info@fingo.fi | fingo.fi

Jotta maailma olisi reilumpi. Ihan kaikille.